

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
(протокол №01
від 31.08, 05.09.2023р.)

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ директора Вигодської
спеціальної школи
Івано-Франківської обласної ради
від 31.08.2023 р.№190 -ОД

**РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ВИГОДСЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ
ШКОЛИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ
НА 2023-2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Відповідно до статті 15 Закону України «Про освіту», статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Статуту школи та наскрізної освітньої програми на 2023-2024 навчальний рік, особливостей психофізичного розвитку здобувачів освіти з порушенням зору та мови навчання (українська), **річний навчальний план Вигодської спеціальної школи Івано-Франківської обласної ради** складено на основі наказів МОН, а саме:

Таблиця 1 – розподіл річного навчального плану по класах та роках навчання

№ додатк а навчального плану	Клас	Примітка	Типовий навчальний план, затверджений МОН
1	2	3	4
1	1 2 3 4	з українською мовою навчання	<i>Додаток 3 до</i> Типової освітньої програми початкової освіти СЗСО з українською мовою навчання для дітей з порушенням зору затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів ЗСО для дітей з особливими освітніми потребами» зі змінами, затвердженими наказом МОН від 16.08.2018р. №917 (додаток 3).
2	5 6	з українською мовою навчання	<i>Додаток 8 до</i> Типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів освіти для осіб з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН від 07.12.2021р. №1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (зі змінами)
3	7 8 10	з українською мовою навчання	Таблиця 3 Типової освітньої програми СЗСО II ступеня з навчанням українською мовою дітей з порушенням зору (дітей зі зниженим зором), затвердженої наказом МОН від 12.06.2018р. №627 «Про затвердження типової освітньої програми СЗСО II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (зі змінами).
4	12	з українською мовою навчання	Таблиця 1 Навчального плану для 11-12 класів спеціальних ЗСО для дітей з порушенням зору, слуху, опорно-рухового апарату, затвердженого наказом МОН від 22.07.2020р. №944 «Про затвердження типової освітньої програми

			спеціальних ЗЗСО III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».
--	--	--	---

Річний навчальний план Вигодської спеціальної школи дає цілісне уявлення про зміст і структуру всіх трьох рівнів освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Річний навчальний план Вигодської спеціальної школи передбачає реалізацію освітніх галузей базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Навчальний план Вигодської спеціальної школи містить обов'язкову інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором та профільне навчання в старшій школі.

Повноцінність початкової, базової та повної загальної середньої освіти здобувачів освіти Вигодської спеціальної школи забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин річного навчального плану та корекційно-розвиткових занять.

Мовою освітнього процесу у Вигодській спеціальній школі є державна мова. Відповідно до освітньої програми з іноземних мов навчальний предмет «Англійська мова» викладається двома мовами – державною та англійською мовами.

Державний стандарт початкової освіти (1-4 класи) складається з **дев'яти освітніх галузей**:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язберезувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізкультурна.

Мовно-літературна освітня галузь реалізується через навчальні предмети «Українська мова», «Читання», «Літературне читання» та інтегрованого курсу «Українська мова. Навчання грамоти».

Метою вивчення української мови та літератури є формування комунікативної, читацької та інших ключових компетентностей; розвиток особистості здобувачів освіти засобами різних видів мовленнєвої діяльності; здатності спілкуватися українською мовою, мовами відповідних корінних народів і національних меншин для духовного, культурного і національного самовираження, користуватися ними в особистому і суспільному житті, міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Іношомовна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Іноземна мова». У Вигодській спеціальній школі вивчається «Англійська мова».

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Математична освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Математика».

Метою математичної освітньої галузі є формування математичної та інших ключових компетентностей; розвиток мислення, здатності розпізнавати і моделювати процеси та ситуації з повсякденного життя, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, а також здатності робити усвідомлений вибір.

Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі реалізується через інтегрований курс «Я досліджую світ».

Метою природничої освітньої галузі є формування компетентностей в галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічної та інших ключових компетентностей шляхом опанування знань, умінь і способів діяльності, розвитку здібностей, які забезпечують успішну взаємодію з природою, формування основи наукового світогляду і критичного мислення, становлення відповідальної, безпечної і природоохоронної поведінки здобувачів освіти у навколишньому світі на основі усвідомлення принципів сталого розвитку.

Метою соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі є формування соціальної компетентності та інших ключових компетентностей, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності через особисту ідентифікацію, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, добробуту та сталого розвитку.

Метою громадянської та історичної освітньої галузі є формування громадянської та інших компетентностей, власної ідентичності та готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції на засадах демократії, поваги до прав і свобод людини, толерантного ставлення до оточуючих, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів.

Технологічна освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Дизайн і технології».

Метою технологічної освітньої галузі є формування компетентностей в галузі техніки і технологій та інших ключових компетентностей, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій без заподіяння йому шкоди, до використання технологій для власної самореалізації, культурного і національного самовираження.

Інформатична освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Інформатика».

Метою інформатичної освітньої галузі є формування інформаційно-комунікаційної компетентності та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-

комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту, навичок безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Мистецька освітня галузь реалізується через навчальні предмети «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво».

Метою мистецької освітньої галузі є формування культурної та інших компетентностей, цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті, поваги до національної та світової мистецької спадщини.

Фізкультурна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Фізична культура».

Метою фізкультурної освітньої галузі є формування соціальної та інших ключових компетентностей, стійкої мотивації здобувачів освіти до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Новий Державний стандарт базової середньої освіти запроваджується вперше у **6 класі** у 2023-2024 навчальному році. Вимоги до результатів навчання учнів 5-6 класів визначено за такими дев'ятьма освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізична культура.

Мовно-літературна освітня галузь у 5-6 класах реалізується через навчальні предмети «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» та «Іноземна мова (англійська)».

Метою мовно-літературної освітньої галузі є розвиток компетентних мовців і читачів із гуманістичним світоглядом, які володіють українською мовою, читають інформаційні та художні тексти, зокрема класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), іноземними мовами для духовного, культурного та національного самовираження та міжкультурного діалогу, для збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтацій і ставлень.

Математична освітня галузь в 5-6 класах реалізується через навчальний предмет «Математика».

Метою математичної освітньої галузі є розвиток особистості учня через формування математичної компетентності у взаємозв'язку з іншими ключовими компетентностями для успішної освітньої та подальшої професійної діяльності впродовж життя, що передбачає засвоєння системи знань, удосконалення вміння розв'язувати математичні та практичні задачі; розвиток логічного мислення та

психічних властивостей особистості; розуміння можливостей застосування математики в особистому та суспільному житті.

Природнича освітня галузь в 5-6 класах реалізується через інтегрований курс «Пізнаємо природу» (5-6 класи) та «Географія» в 6 класі.

Метою природничої освітньої галузі є формування особистості учня, який знає та розуміє основні закономірності живої і неживої природи, володіє певними вміннями її дослідження, виявляє допитливість, на основі здобутих знань і пізнавального досвіду усвідомлює цілісність природничо-наукової картини світу, здатен оцінити вплив природничих наук, техніки і технологій на сталий розвиток суспільства та можливі наслідки людської діяльності у природі, відповідально взаємодіє з навколишнім природним середовищем.

Громадянська та історична освітня галузь в 5-6 класах реалізується через інтегрований курс «Досліджуємо історію та суспільство».

Метою громадянської та історичної освітньої галузі є розвиток особистості учня через осмислення минулого, сучасного та зв'язків між ними, взаємодії між глобальними, загальноукраїнськими і локальними процесами; формування ідентичності громадянина України, його активної громадянської позиції на засадах демократії, патріотизму, поваги до прав і свобод людини, визнання цінності верховенства права та нетерпимості до корупції.

Соціальна і здоров'язберезувальна освітня галузь в 5-6 класах реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека і добробут».

Метою соціальної і здоров'язберезувальної освітньої галузі є розвиток особистості учня, який здатний до самоусвідомлення, гармонійної соціальної і міжособистісної взаємодії, спрямованої на збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, дбає про безпеку, виявляє підприємливість та професійну зорієнтованість для забезпечення власного і суспільного добробуту.

Інформатична освітня галузь в 5-6 класах реалізується через навчальний предмет «Інформатика».

Метою інформатичної освітньої галузі є розвиток особистості учня, здатного використовувати цифрові інструменти і технології для розв'язання проблем, розвитку, творчого самовираження, забезпечення власного і суспільного добробуту, критично мислити, безпечно та відповідально діяти в інформаційному суспільстві.

Технологічна освітня галузь в 5-6 класах реалізується через навчальний предмет «Технології».

Метою технологічної освітньої галузі є реалізація творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження

Мистецька освітня галузь в 5-6 класах реалізується через навчальні предмети «Мистецтво: музичне мистецтво» і «Мистецтво: образотворче мистецтво».

Метою мистецької освітньої галузі є цілісний розвиток успішної особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Освітня галузь фізичної культури в 5-6 класах реалізується через навчальний предмет «Фізична культура».

Метою освітньої галузі фізичної культури є гармонійний фізичний розвиток особистості учня, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом.

В 5-6 класах вивчається також **міжгалузевий інтегрований курс “STEM”**.

Чинний Державний стандарт базової (7-10 класи) і повної загальної середньої освіти (11-12 класи) складається з **семи освітніх галузей**:

- «Мови і літератури»;
- «Математика»;
- «Природознавство»;
- «Суспільствознавство»;
- «Мистецтво»;
- «Технології»;
- «Основи здоров'я і фізична культура»;

Освітня галузь **«Мови і літератури»** реалізується через навчальні предмети:

- «Українська мова»;
- «Українська література»;
- «Іноземна мова (англійська)»;
- «Зарубіжна література»;

Освітня галузь **«Математика»** реалізується через навчальні предмети:

- «Математика»;
- «Алгебра»;
- «Геометрія»;
- «Математика. Алгебра і початки аналізу та геометрія».

Освітня галузь **«Природознавство»** реалізується через навчальні предмети:

- «Біологія»;
- «Біологія та екологія»;
- «Географія»;
- «Фізика»;
- «Хімія»;
- «Астрономія».

Освітня галузь **«Суспільствознавство»** реалізується через навчальні предмети:

- «Історія України»;

- «Всесвітня історія»;
- «Основи правознавства»;
- «Громадянська освіта».

Освітня галузь «**Здоров'я і фізична культура**» реалізується через навчальні предмети:

- «Основи здоров'я»;
- «Фізична культура»;
- «Захист України»;

Освітня галузь «**Технології**» реалізується через навчальні предмети:

- «Трудове навчання»;
- «Інформатика»;
- «Технології».

Освітня галузь «**Мистецтво**» реалізується через навчальні предмети:

- «Музичне мистецтво»;
- «Образотворче мистецтво»;
- «Мистецтво».

Профільне навчання у 12 класі реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові предмети («Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова (англійська)», «Історія України», «Всесвітня історія», «Математика: алгебра і початки аналізу і геометрія», «Біологія і екологія», «Фізика і астрономія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України»;
- вибірково-обов'язкові предмети: «Інформатика», «Технології»;
- профільний предмет «Алгебра»;
- курс за вибором «Лікувальний масаж».

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти враховано санітарно-гігієнічні норми відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013р. №144, зареєстрованого у міністерстві юстиції України 14.03.2013р. за №410/22942 «Про затвердження державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та(або) розумового розвитку та навчально-реабілітаційних центрів». Так, години корекційно-розвиткових занять річного навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів, а години фізичної культури враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів у 7-12 класах (*крім 1-6 класів- Типова освітня програма*).

Відповідно до пункту 9.8. Державних санітарних норм і правил, у спеціальних навчальних закладах та навчально-реабілітаційних центрах *кількість навчальних годин* (сумарно інваріантна частина, варіативна, фізична культура) на тиждень становить визначену кількість.

Таблиця 2 – гранично допустиме навантаження на учня

1	2	3	4	5	6	7	8	10	12
20	21	22	22	25	28	30	32	32	32

Відповідно до п.27 абзацу 2 ПКМУ №221 від 06.03.2019 року «Про затвердження Положення про спеціальну школу та навчально-реабілітаційний центр», абзацу 1 п.7.3 Статуту школи, інструктивно-методичних рекомендацій щодо викладання навчальних предметів у ЗЗСО в 2023-2024 навчальному році, здійснено перерозподіл навчальних годин у 1-4 класах, а саме підсилено вивчення навчального предмету «Іноземна мова» (по 1 год в 1-4 класах) за рахунок зменшення годин (по 1 год в 1-4 класах) на вивчення навчального предмету «Фізична культура» у зв'язку із тим, що у варіативній складовій навчального плану є додаткові години корекційно-розвиткових занять з лікувальної фізичної культури та ритміки (по 3 год в 1-4 класах). Сумарно здобувачі освіти щодня протягом навчального тижня матимуть заняття з фізичної активності.

Варіативна складова річного навчального плану Вигодської спеціальної школи використана на:

- ***підсилення вивчення предметів інваріантної складової***, а саме:
- у 3 класі додаткову 1 годину використано на підсилення вивчення навчального предмету «Математика» (+1 год) з урахуванням того, що у типовому навчальному плані ЗЗСО на вивчення цього предмету виділено більше годин;
- у 4 класі додаткову 1 годину використано на підсилення вивчення навчального предмету «Математика» (+1 год) з урахуванням того, що у типовому навчальному плані ЗЗСО на вивчення цього предмету виділено більше годин;
- у 6-А класі НУШ 1 годину використано на підсилення вивчення навчального предмету «Географія» (+1 год) з урахуванням того, що у типовому навчальному плані ЗЗСО на вивчення цього предмету виділено більше годин;
- у 6-Б класі НУШ 1 годину використано на підсилення вивчення навчального предмету «Географія» (+1 год) з урахуванням того, що у типовому навчальному плані ЗЗСО на вивчення цього предмету виділено більше годин;
- у 7 класі 1 годину використано на підсилення вивчення навчальних предметів «Хімія» (+0,5 год) та «Географія» (+0,5 год) з урахуванням того, що у навчальних планах ЗЗСО на вивчення цих предметів виділено більше годин;
- у 8 класі 2 години використано на підсилення вивчення навчальних предметів «Зарубіжна література» (+0,5 год) та «Інформатика» (+0,5 год) та «Історія України» (+1 година) з урахуванням того, що у навчальних планах ЗЗСО на вивчення цих предметів виділено більше годин;
- у 10 класі 0,5 години використано на підсилення вивчення навчальних предметів «Зарубіжна література» (+0,5 год) та «Історія України» (+0,5 год) з урахуванням того, що у навчальних планах ЗЗСО на вивчення цього предмету виділено більше годин;

- у 12 класі 1 годину використано на підсилення вивчення навчальних предметів «Іноземна мова (англійська)» (+0,5 години) та «Історія України»(+0,5 години) для якісної підготовки учнів до складання зовнішнього незалежного оцінювання з урахуванням складності предметів.
- **вивчення вибірково-обов'язкових предметів:**
- у 12 класі «Інформатика» (1 год) та «Технології» (1 год);
- **продовження профільного навчання з математики (алгебри) в старшій школі** у 12 класі – 5 год;
- **запровадження курсів за вибором:**
- у 1 класі - «Основи християнської етики» (1 год);
- у 2 класі - «Основи християнської етики» (1 год);
- у 3 класі - «Основи християнської етики» (1 год);
- у 4 класі - «Основи християнської етики» (1 год);
- у 12 класі – «Лікувальний масаж» (1 год);
- за рахунок **перерозподілу годин** технологічної освітньої галузі та додаткового часу на вивчення предметів у 5 класі для вивчення міжгалузевого інтегрованого курсу “STEM” – 1 год;
- за рахунок **перерозподілу годин** технологічної освітньої галузі та додаткового часу на вивчення предметів у 6-А класі для вивчення міжгалузевого інтегрованого курсу “STEM” – 1 год;
- за рахунок **перерозподілу годин** технологічної освітньої галузі та додаткового часу на вивчення предметів у 6-Б класі для вивчення міжгалузевого інтегрованого курсу “STEM” – 1 год.

Річний навчальний план Вигодської спеціальної школи зорієнтований на роботу за **5-денним навчальним тижнем**. Тривалість уроків у **1 класі – 35 хв, в 2-4 класах – 40 хвилин, в 5-12 класах – 45 хвилин**. Заняття проводяться в одну зміну.

Поділ класів на групи для вивчення окремих предметів у Вигодській спеціальній школі здійснюється згідно з нормативами, встановленими наказом МОН від 20.02.2002 р. № 128 “Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах”.

З урахуванням зазначеного вище наказу МОН та п.4 Інструктивно-методичних рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у ЗЗСО у 2022-2023 навчальному році (Лист МОН від 19.08.2022 №1/9530-22) здійснено **поділ учнів у 5-12 класах** на дві групи за статтями під час вивчення **навчального предмету «Технології»** у 5-6 класах та **навчального предмету «Трудове навчання (технічна та обслуговуюча праця)»** у 5,6-А,7,8 та 12 класах. За рахунок поділу учнів на групи для вивчення цього предмету відведено **7 додаткових годин**, які відображено у навчальному плані.